

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 8Co/51/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8812207308
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 04. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Fil'akovský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2013:8812207308.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Fil'akovského a z členov senátu JUDr. Anny Kovaľovej a JUDr. Branislava Brezu v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s. r.o., Bratislava, Údernícka 5, IČO: 35 724 803, právne zastúpený AK TOMÁŠ KUŠNÍR, s. r. o., Údernícka 5, Bratislava, proti žalovanému: I. P. nar. XX.XX.XXXX, bytom O. XXX, o zaplatenie 176,77 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou zo dňa 11.12.2012, č. k. 4C 163/2012-48 takto jednohlasne

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Žalobca nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania a žalovanému sa ich náhrada nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa žalobu zamietol a vyslovil, že žalovanému náhradu trov konania nepriznáva.

Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobca sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 20.7.2012 domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 176,77 eur spolu s príslušenstvom a náhrady trov konania. Na základe vykonaného dokazovania súd zistil, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným bola uzavretá zmluva o pôžičke, ktorá bola na žalobcu postúpená zmluvou o postúpení, ktoré postúpenie bolo preukázané v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka. Právny vzťah medzi účastníkmi konania je právnym vzťahom zo spotrebiteľskej zmluvy a teda na tento je potrebné aplikovať ustanovenia, ktoré upravujú vzťahy spotrebiteľského charakteru. Tieto ustanovenia je treba aplikovať aj na právne úkony, ktoré bezprostredne nadväzujú na spotrebiteľskú zmluvu a teda aj na právny úkon uznania dlhu žalovaným.

Z vykonaného dokazovania a to z dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznání záväzku nepochybne vyplýva, že záväzok žalovaný uznal dňa 21.5.2010. Zo samotnej zmluvy o poskytnutí rýchlej pôžičky zo dňa 24.6.2004 je zrejmé, že žalovaný mal uhradiť dlh v dvanástich splátkach po 32,83 eur (989 Sk), pričom splatnosť prvej mesačnej splátky nastala nasledujúci mesiac po podpísaní zmluvy a ku 20. dňu v mesiaci, teda 20.7.2004. Splatnosť všetkých splátok a teda celej pôžičky tak nastala najneskôr po dvanástich mesiacoch dňa 20.6.2005. Pri závere o tom, že sa jedná o spotrebiteľský vzťah a aj na právne úkony nadväzujúce na uzavretie zmluvy je potrebné aplikovať ustanovenia upravujúce spotrebiteľské vzťahy je zrejmé, že k uznaniu dlhu žalovaným došlo v čase, keď už bol dlh premlčaný. Premlčacia doba začala plynúť dňa 21.6.2005, t. j. dňom nasledujúcim po splatnosti všetkých splátok a pri všeobecnej trojročnej premlčacej dobe podľa ustanovení Občianskeho zákonníka, táto doba uplynula dňa 21.6.2008. Dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznání dlhu bola zo strany žalovaného

podpísaná až dňa 21.5.2010. Obsah Dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznání závázku bol v danom prípade predformulovaný. Samotné uznanie dlhu je spojené s dohodou o uzavretí splátkového kalendára, pričom je možné mať pochybnosti o tom, že žalovaný si bol vedomý dôsledkov uznania dlhu, najmä predĺženia premlčacej doby v zmysle § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Spotrebiteľ, ktorému išlo najmä o to, aby mohol uhradiť dlh v splátkach, keďže sociálna situácia mu nedovoľovala uhradiť dlh naraz, musel podpísať celý formulár a vzhľadom na takto predformulovaný obsah a okolnosti podpisu dohody možno mať vážne pochybnosti aj o tom, že ide o skutočný prejav vôle žalovaného uznať dlh a nejde iba o vôľu uzavrieť dohodu o splátkach so žalobcom. Na základe vyššie uvedeného súd dospel k záveru, že zámer žalobcu dosiahnuť vymožitelnosť pohľadávky podpísaním dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznání závázku zo dňa 21.5.2010 žalovaným hodnotí ako nekalú obchodnú praktiku, pretože boli naplnené zákonné znaky tohto zákonného inštitútu, a to nedostatok odbornej starostlivosti na strane žalobcu ako aj potenciálne riziko, že takéto konanie naruší správanie spotrebiteľa. Takýto záver súdu podporuje aj skutočnosť, že žalobca sám vyhľadal žalovaného v mieste ich trvalého bydliska, čo je nepochybné, keď ako miesto uzavretia dohody je uvedená obec trvalého bydliska žalovaného.

Na základe vyššie uvedeného má súd za to, že žalobcom uplatnené právo v danej právnej veci je právom, ktoré si tento uplatňuje právo po použití nekalej obchodnej praktiky a keďže ide o výkon práva v rozpore s dobrými mravmi, súd neposkytol ochranu takto uplatnenému právu. Keďže v danej veci začala plynúť premlčacia doba 21.6.2005, ktorá uplynula dňa 21.6.2008, no žalobca podal návrh na tunajšom súde až dňa 20.7.2012, teda po uplynutí zákonnej trojročnej premlčacej doby v zmysle Občianskeho zákonníka, pričom žalovaný v konaní vzniesol námietku premlčania, súd tento jeho úkon tak, ako je uvedené vyššie, považoval za účinné dovolanie sa premlčania. Súdu preto neostávalo iné, ako žalobcovi toto premlčané právo nepriznať a žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietnuť. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p. Žalovaný, ktorý bol vo veci plne úspešný, sa zriekol práva na náhradu trov, preto mu súd ani náhradu trov nepriznal.

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalobca, a to z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci a z dôvodu, že súd prvého stupňa dospel k na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Poukázal na ust. § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka a § 558 Občianskeho zákonníka. Uviedol, že dňa 21.5.2010 žalovaný podpísal dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznání závázku. Predmetná dohoda spĺňa všetky náležitosti, ktoré zákon vyžaduje pre platnosť uznania dlhu zo strany dlžníka. Má písomnú formu, vyplýva z nej dôvod vzniku pohľadávky a prísľub, že tento dlh zaplatí. Zároveň potvrdil aj vedomosť o premlčaní dlhu a následkov s tým spojených. V dohode jednoznačne, zrozumiteľne a jasne sú uvedené tieto skutočnosti. Zastáva názor, že na to, aby nastali právne účinky spojené s uznaním práva podľa § 110 ods. 1 druhá veta Občianskeho zákonníka zákon nevyžaduje, aby dlžník mal v čase uznania vedomosť o premlčaní dlhu. Uznanie práva podľa § 110 ods. 1 druhá veta Občianskeho zákonníka nemožno stotožňovať s inštitútom uznania dlhu podľa § 558 Občianskeho zákonníka. Uznanie premlčaného práva nie z hľadiska účinkov spojených s § 110 ods. 1 O. s. p. viazané na vedomosť dlžníka, že uznať premlčané právo. Na rozdiel od uvedeného, úprava obsiahnutá v § 558 Občianskeho zákonníka spája vedomosť toho, kto uznať premlčanie, so vznikom vyvrátiteľnej domnienky, že dlh v čase uznania trvá, tzn. že ust. § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka nepozmeňuje samotné uznanie dlhu a jeho účinky s nutnosťou vedomosti toho, kto dlh uznať o jeho premlčaní a jeho následkov. Podpísaním dohody došlo k začatiu plynutia novej desaťročnej premlčacej doby, teda právny účinok v spojení s uznaním práva, ktorý predpokladá § 110 ods. 1 druhá veta Občianskeho zákonníka, t. j. prerušenie plynutia pôvodnej premlčacej doby a začiatok plynutia novej desaťročnej premlčacej doby, ktorý v tomto prípade nastal. Z tohto dôvodu sa žalovaný nemôže brániť námietkou premlčania. Rovnaký názor zastáva aj Najvyšší súd Českej republiky v rozsudkoch sp. zn. 3Cz 6/68, 33 Cdo 155/2007. V súvislosti s uznaním premlčaného práva žalobca uviedol, že funkciou premlčania je uľahčiť obranu povinného subjektu proti právam, ktoré trvali dlho. Uplynutím premlčacej doby sa oslabuje súdna vymáhateľnosť premlčaného práva, avšak veriteľom premlčané právo zostáva naďalej zachované rovnako, ako nezaniká závázok dlžníka voči veriteľovi. Tým, že žalovaný podpísal dohodu prejavil svoju vôľu závázok splniť, čo je v jeho záujme. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil, tak že návrhu vyhovie v plnom rozsahu, resp. zruší a vráti na ďalšie konanie a uplatnil si trovy právneho zastúpenia v odvolacom konaní.

Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ust. § 212 O. s. p., vec prejednal v súlade s ust. § 214 ods. 2 O. s. p. a zistil, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav vecí, prijal správne závery, na zistení ktorých sa nič nezmenilo ani pred odvolacím súdom, a na ktoré v plnom rozsahu odkazuje aj odvolací súd.

Podľa § 558 Občianskeho zákonníka, ak niekto uzná písomne, že zaplatí svoj dlh určený čo dôvodu aj výšky, predpokladá sa, že dlh v čase uznania trval. Takéto uznanie zakladá právnu domnienku existencie dlhu v čase jeho uznania iba vtedy, ak dlžník ktorý dlh uznal vedel o jeho premlčaní. Ak dlžník nevedel o premlčaní, či už pre omyl skutkový alebo pre omyl právny, nenastávajú právne účinky. Aj uznanie premlčaného dlhu zakladá len vyvrátiteľnú domnienku. Dlžník sa tu môže brániť námietkou, že dlh nevznikol, alebo že v čase uznania neexistoval.

Ak súd prvého stupňa žalobu zamietol z dôvodu, že žalobca pred uplatnením tejto pohľadávky na súde predložil žalovanému na podpis dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní dlhu, ktorú žalovaný podpísal bez toho, aby jej obsahu porozumel, rovnako aj otázke premlčania, správny bol jeho právny záver, že táto dohoda bola v jeho neprospech.

Z dokazovania jasne vyplynulo, že zmienka o premlčaní dlhu v texte zmluvy o uznaní záväzku je síce uvedená, ale je účelovo znevýraznená, zvýraznená je len tá časť, ktorá sa týka uznania záväzku bez zmienky o jeho premlčaní, pričom text uznania dlhu bol vopred žalobcom naformulovaný. V texte nie je zmienka o tom, že žalovaný bol poučený, že uznáva premlčaný záväzok a bol oboznámený o význame premlčania všetkých skutočností, na ktoré poukázal prvostupňový súd vo svojom rozhodnutí. Odvolací súd sa s nimi stotožnil, pretože vyplývajú z vykonaného dokazovania.

Odvolací súd zdôrazňuje, že právny vzťah, ktorý existuje medzi žalobcom a žalovaným, je vzťahom zo spotrebiteľskej zmluvy, na ktorý je potrebné aplikovať ustanovenia, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru. Tieto ustanovenia je treba aplikovať aj na právne úkony, ktoré bezprostredne nadväzujú na spotrebiteľskú zmluvu, a teda aj na právny úkon uznania dlhu. Umiestnenie textu o vedomosti premlčaného dlhu nasvedčuje tomu, že zo strany žalobcu došlo k porušeniu odbornej starostlivosti vo vzťahu k spotrebiteľovi, ktoré predpokladá osobitú schopnosť a starostlivosť, ktorú možno rozumne očakávať od dodávateľa pri konaní vo vzťahu k spotrebiteľovi. Z tohto hľadiska je preto správny záver o tom, že dohoda o uzavretí splátkového kalendára o uznaní záväzku ako nekalá obchodná praktika je neplatná a prieči sa dobrým mravom (§ 53 ods. 1 ods. 5 Obč. zákonníka)

Z týchto dôvodov odvolací súd podľa § 219 ods. 1 O. s. p. rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil, a to aj vo vzťahu k priznaným trovám konania, o ktorých rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p. podľa zásady úspechu, pretože žalobca bol v konaní neúspešný a žalovaný si náhradu trov konania neuplatnil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 O. s. p. v spojení s ust. § 142 ods. 1 O. s. p. Keďže bol žalobca neúspešný, nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania. Úspešný žalovaný si náhradu trov odvolacieho konania neuplatnil, preto mu ich náhradu odvolací súd nepriznal.

Poučenie:

Proti rozsudku nie je prípustné odvolanie.